

סדרת הצבעים

גיליון 109

פברואר 2024 • אדר א' ה'תשפ"ד

מוֹטִיב

על שם ליאורה דיין

ירחון בנושא שירה וספרות עברית

כחול ד

שרון אסיסקוביץ'

מוריה אקונס

מלאני בר

נעמה גולדרייך

ניצן גליק

שרון הרפז

נורית יעקבס־צדרבוים

רונאל מרגוליס

יעל רן

אילן שיינפלד

גיליון 109 מתחיל...

אנחנו ממשיכים עם סדרת הצבעים שלנו, והפעם עם הצבע הכחול.

תוכלו לקרוא כאן על כל מה שקשור בכחול, על הדברים הכחולים והתחושות הכחולות, ועל כל מה שקורה בין האסוציאציות והדימויים הכחולים.

אנחנו מאחלים לכולנו ימים שקטים וטובים יותר, בשורות טובות, וחזרתם של כל החטופים והחיילים שלנו בשלום הביתה,

אלירן דיין, יאיר בן-חור, רובי גורדון, עמליה ויניק, רוזי גולן

את הגיליון נפתח בשיר של שירי בין:

כאילו

תִּרְאֶה אֵיךְ כָּל הַכָּחַל הֵנָּה
וְרַק אֶחָד שָׁאֵן
מְשִׁיט לוֹ
בְּדִמְיָה
כְּאִלּוֹ לֹא רָעְמָה הָאֶרֶץ
כְּאִלּוֹ לֹא בָלְעָה אוֹתָנוּ אֶדְמָה.

ירחון "מוטיב" הוא כתב עת מקוון לעת עתה המתפרסם אחת לחודש.

כל גיליון יעסוק בנושא שהמערכת תבחר, ויפורסמו בו עשר יצירות.

העבודה בירחון מתבצעת בהתנדבות מלאה, אי לכך אין לצפות לתגמול כספי כלשהו על פרסום יצירות, לרבות לא לתמלוגים כלשהם; בשליחת יצירה לפרסום מאשר היוצר את אפשרות פרסומה בירחון, ולא יהיו ליוצר השגות או טענות באשר לפרסום או לאי-פרסום יצירתו בירחון.

ליאורה דיין ז"ל הייתה אוהבת אדם. אהבתה הגדולה ביותר הייתה למילה הכתובה ולקריאת ספרות ושירה, ואותם קראה עד סוף ימיה.

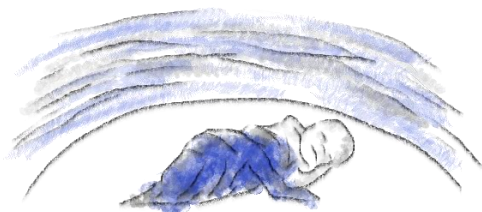
ירחון "מוטיב" נוסד לזכרה ונושא את שמה.

כחל הוא צבע פניו של הפג
שנולד חסר נשימה אחרי שבָּעָה
חדשי הריון ובקשי שרד בלדתו.
כחל הוא צבע שפתיו של הילד
שחמו אָזל מגופו. כחלה היא
אימתו מפני המות האורב לו
כל ימיו, וכחל הוא מאמץ
פרקי ידיו ללפת בחיים
להחזיקם לו. כחל הוא
צבע השמים וצבע הים
שרואה תילד הנה,
שנהיה משורר, ומאז
מבקש שהיפי הנה לא
יכלה –

מרחב הרקיע, אפק
תניו, ותכלתו.

לילה ירד
משתי רכה
שקט שזרר באזני
עיני עצומות לרונקה
נושמת נשימות עמקות
שלוח נפש נושקת לי
רגע טהור פורש ידיו לחבקני
הפתעה נעימה
לבי מתרפק
נפשי מגלה את המקומות שבהם לבי מזמר
כמו ילד שעניו סקרניות
אט-אט
הגשמה מתוקה מתהנה לה
תובנה מחלחלת
אני תדשה
אחרת.

הבאתם לי את הסגור הנחל שלך
ספוג בחבוק וריח של כביסה עדינה
וכבר שבוע שאני הולכת אתו כמו אפוד מגן
ולא מבינה
איך אפשר להמשיך
איך לא לחלל
אחרי שמאבדים מישהו שנתן לך רגע כזה
נחל.

0109
סדרת הצבעים: נחל
פברואר 2024
אדר א' ה'תשפ"ד

04

שרון אסיסקוביץ'

בזריחה

הבקר לא התמצתי את הזריחה
טבעתי בכחל העמק
בשמים
בין גלי הלילה
לסערות הבקר
לרגע קצר
הכל היה
רגוע.

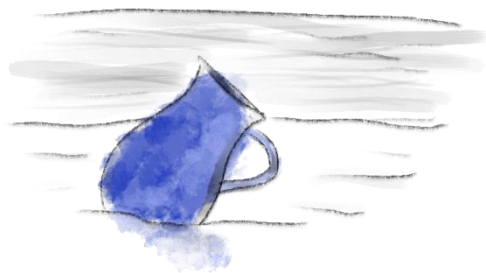
כחול אשר על שפת הים

כחל – אָמַר הַמְּכַחֵחַ שֶׁטָּבֵל עֲצָמוֹ לְדַעַת
כחל – אָמַר לִיד הַנוֹגֵעַת בְּאֶרְץ לֹא נוֹדַעַת.
מְכַחֵלִים סְמוּרֵי שַׁעַר רְטָטוֹ בְּמַחֹל שָׁדִים
עַל מִצְעַע לְכֹן לִוְכָשִׁים מְקַצֵּב, פּוֹשְׁטִים גּוֹן
כחל – זֶה רֹאשׁ טוֹב אָמַר בֵּין בְּדִים רְטָבִים
כחול – אֲשֶׁר עַל שֶׁפֶת הַיָּם – שָׁנוּ לוֹ רַבָּנָן.

כְּדִים מְלֹאוֹ חוֹל עַד גְּדוֹת לְהִיּוֹת כְּחַל מְלֵבֵר מְלֵגוֹ
אוֹת אַחַר אוֹת כֵּד נְחָמֵר סִימָן נְחָשֵׁב טוֹב לְבִאוֹת
גְּלִים גּוֹאִים הוֹלְכִים בְּיָמִים, צוֹבְעִים כְּחוֹל בְּלִילוֹת
הוֹדְפִים אֲדוֹנָה קוֹצֵפֶת לְחֹזֵר אֶל כְּחַל מְצוּלוֹת
לְרֹאוֹת קוֹל יָם וְלְדָלוֹת מְעַמֵּק תְּנוּעַת תָּם.

כחל – אָמַר הַמְּכַחֵחַ שֶׁטָּבֵל עֲצָמוֹ לְדַעַת – וְלֹא יִסֵּף
רֵכֵב עַל גַּל שֶׁשֵּׁטֵף נֶעְלַם הוֹתִיר קוֹ וּפֶס
שֶׁל חוֹל בְּשֶׁפֶת הַיָּם – סִימָן קְרוֹב סִימָן לְרֵב.

השיר נכתב בהדווד ליצירה (מיצב) שיצורתי על שפת הים שבה הנחתי כדי חרס כחולים מלאים חול הים (בשנת 1994)

לא רציתי לצאת החוצה ולעזוב את החמימות ששררה בדירתה אך ביאטריס התעקשה: "יעשה לנו טוב לשאוף קצת אויר צח". זה למען האהבה, אמרתי לעצמי עת יצאנו לטייל לאורך הסייף. הרוח הקפיאה לי את הפנים. השתדלתי לעמוד בפניה כמיטב יכולתי. לא היה כסף. כל השכבות שעטיתי עליי לא ממש עזרו לי. 100 לא ממש התאימו לי, הן אף פעם לא מתאימות. הרוח שנשבה די בחוזקה הוסיפה כפור להקפאה. בביקורי אצלה הפעם הבאתי איתי בורקה שקניתי בארץ כי כובע הצמר הרגיל לא עזר לי להתגבר על הקור שהקפיא לי את העצמות בביקורי הקודמים, אך ביאטריס התרתה כי לבל אעטה אותה. "את ממש לא רוצה שיעצרו אותך לתשואלים על כל צעד ושעל", הסבירה. לא, ממש לא רציתי.

"מעניין על מה תכתבי הערב בקשר לבילוי שלנו כאן", אמרה עת פסענו לאט, זרועותינו שלובות זו בזו. "את תמיד מזכירה את הקור המקפיא שאת חווה פה. אף פעם לא כתבת על הבילויים שלנו ברבעים השונים והיפים בעיר, למה זה?"

היה לי קשה לענות מבעד לשיניי הנוקשות זו בזו ושפתיי הרועדות בפניי שקפאו. "איך לא קר לך?" תהיתי. "גם אם את רגילה למזג האויר הנורא הזה, עדיין אי אפשר להתעלם מהקור המקפיא הזה".

מחייכת היא קירבה את פניה אל פניי, מצמידה את שפתותינו זו לזו. "אולי זה יחמם אותך קצת", אמרה בשוכבות עת שחררה אותן לאחר זמן־מה. אני מקווה שלה היה נעים, כי אותי זה לא חימם. קשה להרגיש ממש עם שפתיים קפואות, גם אם הן של אהובתך. "לשפתיים שלך יש תחושה של גלידה", העירה ביאטריס, חיוך במבטה, "גלידה טעימה מאוד!" הדגישה. אולי כדי לעורר אותי.

יותר לכיוון של ארטיק קרח, חשבת לעצמי, מדמינת בעיני רוחי את צבען הכחול מהקור.

"את יודעת שיכול להיות שכל אחד רואה צבעים אחרת?" מצהיר דניאל ומייצב עצמו על הסלע הגדול הניצב במרכז השביל.

"אתה תיפול, תיזהר", אני מתריעה ומושיטה לו את ידי הפשוטה.

הוא קופץ מהסלע בלי להישען עליי וממשיך ללכת, "כן, כי אי אפשר לתאר צבע, אז יכול להיות שמה שאת רואה בתור כחול לדוגמה, אני רואה בתור שחור".

"יכול להיות", אני אומרת בהיסח הדעת ובראשי מחשבת את סדר הזמנים של המשך היום. כבר כמעט ששתיים עברו מאז התחלנו את יום הכיף שלנו שהבטחתי לדניאל שיקבל אם ישיג ציון גבוה במבחן. סיימנו את העלייה, נלך עוד עשר דקות במישור, תהיה לנו ירידה תלולה עד שנגיע לפינת התצפית ואז נחנוך בדרך הקצרה. עד שתיים כדאי לחזור הביתה כדי לאסוף את אורייה מהגן, ואולי אפילו להספיק להעמיד מכונת כביסה.

"כן, ויכול להיות שבכלל כל המציאות מדומיינת. אני אמיתי אבל כל ה'מסביב': האדמה, העצים, השמיים ואפילו את – לא באמת קיימים".

"בוא נשתה מים", אני מציעה ומתיישבת על אבן חלקה תחת עץ התאנה הנטוע בשולי הדרך. האדמה מעט לחה ומכתימה את שולי המכנסיים. אכבס אותם כשנחזור.

דניאל מוציא את הבקבוק שלו ומשקשק אותו מולי במהירות, "את רואה? המים בכלל לא כחולים, הם שקופים!"

אני מחייכת, "תשתה, אהוב שלי".

הוא מתיישב לידי ופותח את הבקבוק שלו, "והשמיים, אימא! תראי כמה הם אפורים. בעצם, מה שאמור להיות כחול הוא בכלל בצבעים אחרים".

"אני מקווה שלא יתפוס אותנו גשם".

"אני דווקא אוהב להירטב", מצהיר דניאל.

"אתה יודע שאני גאה בך על הציון בחשבון, נכון?" אני מלטפת את ראשו ודוחפת בעדינות את הבקבוק לפיו.

דניאל מהנהן, בעיניו הבוהות משתקפות מיליון מחשבות, ואף לא אחת מהן קשורה לפתרון תרגילים במאונך.

אנחנו הולכים עוד כברת דרך מישורית. דניאל עוצר בכל כמה דקות, מלקט אבנים, גזמי עצים או עלי כותרת חבויים בעשב, ומכניס לתרמיל שלי.

קצת התעכבנו. "צריך להזדרז", אני אומרת, בעוד הוא עסוק במעקב אחר מרבה רגליים החוצה לאיטו את המשעול.

"רגע", הוא מבקש, וכעבור דקה קם ומצטרף אליי, "מאיפה רואים את הכנרת?" הוא שואל, ובקולו מתערבבים ציפיה, התרגשות וגם גוון של אובדן, התכוננות לסוף הממשמש ובא.

"לדעתי ממש מאחורי הפנייה הבאה, שם".

הירידה תלולה ודורשת התקדמות זהירה. בקצה השביל הדרך מתעקלת בפנייה חדה. סלע גדול ניצב מימין, צוק גבוה משמאל, והמעבר ביניהם דחוס וצר.

אני מאפשרת לדניאל לעבור לפניי, כפויה להתאים את קצב הליכתי לשלו. אנחנו מתקדמים במתינות, עקב בצד אגודל. תרמילו הקטן מקפץ על גבו. כמה מהר הוא גדל, אני חושבת, רק לפני רגע תפס לראשונה את אצבעי הכפופה. כאילו היה זה אתמול שישבנו בחוק, שמש הקיץ של אחר

הצוהריים ליטפה את פניי וברגע אחד, בלי הכנה, הוא עזב את מסעד הכיסא, הרים רגליו ודידה כפינגוויין לכיוון העוגיות שהיו מוגנות הרחק בקצה המרפסת, על שולחן הזכוכית הנמוך. עיניי מתמקדות באדמה הרכה. כמה היא גמישה, אני חושבת. באיזו קלות היא נכונה לקלוט את תווי נעליי. אני מתקרבת אל המעבר הצר, אוספת את התרמיל בידי ונלחצת אל האבן.

“אימא, תראי!” אני שומעת את קולו הנפעם מהדהד מרחוק.

צעד רחב, דחיפה לאה, התרוממות עדינה – ואני נחלצת אל העבר השני. השמש יצאה לפתע ואני נאלצת לאמץ את עיניי לראות. בקצה רחבת התצפית נשען על גדר האבן, ניצב בני בידיים פרוסות. הרוח חזקה, מאגפת אותו מכל עבר, מאיימת להפיל אותו אל התהום.

אני נעמדת לצידו. שדות פרוסים לפנינו, משבצות־משבצות של גידולי אדמה. העננים מתרוצצים בשמיים, מתאחדים ונפרדים בשלל צורות. דניאל מאתר את ידי ולוחץ אותה חזק. השמש רחומה, האוויר ממלא, והאגם כחול־כחול, אמיתי ומוחשי כל כך.

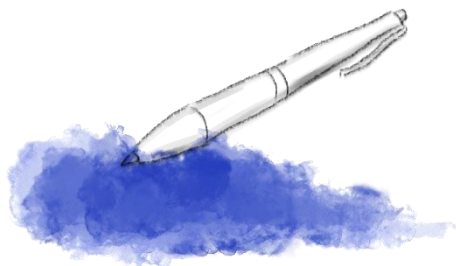

העט הפחל הכתים אצבעותי,
אולי זה רמז למחשבותי.
שטפתי תחת מים זורמים,
אבל נותרו מחשבות ונותרו סימנים.

העט הפחל
לקאורה עט תמים,
נשלה בקלות ותכה ירה.
לא הותר אף שטח נקי
אף אצבע חפשיה.

העט הפחל שעקשו כבר נזרק
בתמיו יוסרו
בקצוף הזועם.
ממנו אפשר להשתחרר
אבל כל השאר –
ספור אחר.

עוד!

תשאיר עלי

סימנים

ממך.

עדויות שקטות

שאני

שליך.

צפרן קשה

על החך

הרך.

שיווי נשיכה

בקשר

הלח.

נתז על פני

תחתוני

תחרה.

גננים של סגל

על גבי

עטרה.

ריח מתוק

של זעה

מליחה.

תלפת ותצמיד

ותנעץ

כרצונך.

אגנח

הסקמתי

בפרוט.

רק עם

הלב –

בזהירות.

0109
סדרת הצבעים: נחל
פברואר 2024
אדר א' ה'תשפ"ד

10

מלאני בר

*

כחלתי פעם
עד לשןשי
עד לעצמותי
כחלתי פעם, אז
הורידים במעלה ירכי
קפאו ברעד
כחלתי פעם
בקל גופי, אז
קשננעת בי.

הביטו בהם! החזירו אותם הביתה!

121 hostages

16 bodies remain captive.

Total of 137

גברים. נשים. תינוקות. קשישים.
עדיין חטופים על ידי חמאס
#BringThemHomeNow

מייסד: אלירן דיין
עורך אחראי ונקדן: יאיר בן־חור
עורכים: אלירן דיין, יאיר בן־חור, רובי גורדון, עמליה ויניק, רוזי גולן
איורים ועיצוב גרפי: רובי גורדון

twitter.com/motiv_magazine

motiv-magazine.co.il

info@motiv-magazine.co.il

facebook.com/motiv.magazine

bit.ly/motiv-whatsapp

bit.ly/motiv-youtube

[\(כתב עת\) he.wikipedia.org/wiki/מוטיב](https://he.wikipedia.org/wiki/מוטיב_(כתב_עת))

instagram.com/motiv.magazine

יישומון "מוטיב" זמין להורדה חינם

